

Op weg naar de verkiezingen op 17 maart

Op 17 maart zijn de verkiezingen en in dit nummer bieden wij u het perspectief van De Linker Wang op het verkiezingsprogramma en de kandidaten van GroenLinks. Politiek gaat over waarden en standpunten, tijdens verkiezingen lijkt het echter slechts te gaan over de standpunten. Juist daarom leggen we in deze verkiezingsgids de nadruk op waarden.

Lucas Brinkhuis en Carin Hereijgers

In dit nummer staan interviews met zes kandidaten van GroenLinks voor de Tweede Kamer. Deze interviews gaan bij uitstek over de waarden die deze kandidaten drijven, over hun eventuele levensbeschouwingen en religie en hun visie op de plek van religie in de politiek.

Natuurlijk is er ook aandacht voor het verkiezingsprogramma. In het afgelopen oktobernummer stond een uitgebreid interview met Jeroen

Postma, de voorzitter van de programmacommissie van GroenLinks. In dat interview ging hij uitgebreid in op de waarden die aan dit programma ten grondslag liggen en hoe dit programma tot stand is gekomen. Ook blikte voorzitter van De Linker Wang Tjeerd de Jong vooruit op waar De Linker Wang op zou letten bij het verkiezingsprogramma. Het resultaat en de wijzigingen die zijn doorgevoerd, leest u hieronder. U kunt het interview met Jeroen Postma via de website teruglezen. In het oktobernummer schreven we ook uitgebreid over het basisinkomen, ook dit artikel is via de website terug te lezen. Hieronder leest u hoe het basisinkomen nu in het verkiezingsprogramma van GroenLinks is opgenomen.

Wijzigingen

De Linker Wang heeft enkele wijzigingen in het verkiezingsprogramma van GroenLinks voorgesteld. Door deze wijzigingen komen de aspecten die De Linker Wang belangrijk vindt, nog beter in dit programma naar voren. Niet alle voorgestelde wijzi-

gingen zijn door de leden overgenomen. Op een aantal punten is succes behaald.

Op het gebied van ouderenzorg is het programma wat betreft mantelzorgers gewijzigd. Niet alleen aan mantelzorgers van thuiswonende ouderen, maar ook mantelzorgers van ouderen die al wel in een zorginstelling verblijven, krijgen extra steun als het aan GroenLinks ligt. Ook deze mantelzorgers zijn essentieel voor het emotionele welzijn van ouderen.

Op het gebied van onderwijs is er, mede dankzij De Linker Wang, meer aandacht voor maatwerk in het verkiezingsprogramma. Op initiatief van De Linker Wang en de werkgroep onderwijs is een grote wijziging aangebracht in het standpunt over betreft artikel 23 van de grondwet: de vrijheid van onderwijs. Het onderscheid tussen bijzonder en openbaar onderwijs wordt niet geschrapt, zoals in de oude versie van het programma stond, maar wordt gemoderniseerd. Voor beide vormen van onderwijs gaan dezelfde regels gelden, maar het bijzonder onderwijs blijft behouden. Ook is door de wijziging de overheid niet langer verantwoordelijk voor het waarborgen van kritisch denken en burgerschap op alle scholen, maar ziet ze hier slechts op toe.

Op het gebied van Israël en met name de onrechtmatige bezetting van de Palestijnse gebieden zijn er nog twee wijzigingen door de leden overgenomen. Zo vindt GroenLinks nu dat een product dat afkomstig is van een nederzetting in bezet Palestijns gebied, ook zo herkenbaar moet zijn aan het etiket. GroenLinks is ook voor het opschorten van het associatieverdrag van de Europese Unie met Israël, zolang Israël doorgaat met ernstige schendingen van het internationaal recht.

Basisinkomen

Basisinkomen voor iedereen binnen acht jaar zorgt voor een authentieke kleur op onze wangen. Iets waar de media bij links naarstig naar op zoek zijn. Wat wordt ons verhaal in deze tijd? Op verschillende punten is duidelijk geworden dat links en groen al die tijd inderdaad ontzettend gelijk hadden over het verlies aan biodiversiteit, klimaatverandering en ook de grote nadelen van de uitvoering van de sociale zekerheid of de flexibilisering van de arbeidsmarkt. We moeten als de bliksem logisch met elkaar gaan samenwerken op bepaalde onderwerpen nu de natuur, de samenleving en de economie hier en daar krakend tot stilstand dreigen te komen. Onder andere met basisinkomen kunnen we het tij daadwerkelijk keren.

Ook is er de wetmatigheid van het sociale contract, waarbij de burger belasting betaalt aan de overheid in ruil voor eigenheid van leven en werken. Deze fundamentele vragen doen zich in deze tijd urgent voor en kunnen beter niet opnieuw met gerichte, voorwaardelijke lapmiddelen gerepareerd worden. GroenLinks zette al grote stappen in het concept-programma, maar het grote verhaal van basisinkomen erachter helpt bij het doordenken en uitdragen van de oplossingen.

Andere partijen

Natuurlijk wil je je in de politieke arena verhouden tot en afspraken maken met andere partijen om zaken te bereiken. Voor degenen die denken dat GroenLinks zich met basisinkomen afzondert van de rest:

'Het onderscheid tussen bijzonder en openbaar onderwijs wordt gemoderniseerd'

GroenLinks zet zich al dertig jaar in voor een mensbeeld waarin ook basisinkomen een rol heeft. Wereldwijd is uit experimenten gebleken dat mensen die vertrouwen krijgen en een zekere bodem onder de voeten voelen, minders stress en een betere gezondheid ervaren. Ze worden meer solidair met elkaar en durven zichzelf en hun bedrijf mee te laten ontwikkelen met de actuele vragen van de tijd. Op deze manier draagt, hoe gek het misschien ook klinkt, een gebaar van de overheid daadwerkelijk bij aan concreet welzijn en zelfs geluk. Dat is op zich niet de opdracht van de overheid, maar wel mooi meegenomen.

Wel is de opdracht van de overheid om burgers niet onnodig klem te zetten, met schulden te overladen, of privacy en vrijheid te ontnemen.

D66 en ChristenUnie kozen voor Negatieve Inkomstenbelasting, dat er sterk op lijkt. PvdD wil grootschalige experimenten met basisinkomen. PvdA wil lokale experimenten. Kortom: we staan niet alleen, maar zijn wel het verst met het adresseren van de breedte van de problemen en het organiseren van de meest zuivere en waardige oplossing.

Wil mijn echte politieke partij ontstaan!

Heb je een Nederlands paspoort, dan ben je officieel staatsburger van het Koninkrijk der Nederlanden. Betaal je daarbij belasting, dan was jarenlang de lijfspreuk, 'gelijke rechten, gelijke kansen'. Het toeslagenschandaal heeft pijnlijk duidelijk gemaakt dat die vlieger niet meer opgaat. Zelfs nu alles openlijk op tafel ligt, lijkt het of er alleen maar meer zout in de wonden wordt gestrooid.

Met dit allemaal in mijn achterhoofd en de verkiezingen in zicht, snap je dat ik niet veel vertrouwen heb in de partijen die er nu zitten, zowel coalitie als oppositie. Prachtig dat één CDA'er het schandaal mede aan het licht bracht, maar die partij heeft een duidelijke mening over mijn Marokkaan-zijn. Daarnaast ben ik moslima en getrouwd met een Turkse man. Tel die drie eens bij elkaar op en vind dan een partij die mij vertegenwoordigt. Terwijl de ene partij de islam gebruikt om mee te slaan, gebruikt de andere de religie om mee te scoren. Wie zorgt dat ik niet wordt gediscrimineerd door een ambtenaar of algoritme? Wie durft te erkennen dat islamofobie aan de orde van de dag is? Dat mijn rechten net zo waardevol zijn als die van alle andere burgers, ongeacht mijn achternamen? Wie zorgt dat mijn kinderen van het stigma afkomen, dat als een muf geurtje om de 'allochtoon' heen hangt?

Vlak na de moord op Pim Fortuyn moest ik voor mijn opleiding de straat op. Na honderd dagen viel kabinet Balkenende-I en wij moesten bij de stembureaus reacties ophalen. Ik werd met medestudenten naar de Tilburgse wijk de Blaak gestuurd. Een pro-VVD wijk, werd ons verteld. Terwijl we mensen interviewden, stapte ik op een man van rond de dertig af. Deze man bezorgt me na twintig jaar nog steeds de kriebels. Nadat hij me schofpeerde, omdat ik hem durfde te vragen naar zijn stemgedrag, keek hij me recht aan en zei: 'In Nederland zijn we niet rechts genoeg'. Ik begreep het: dat antwoord was bedoeld voor mij en de hoofddoek die hij voor zich zag. Iedere keer wanneer ik nu FvD op tv zie, denk ik aan die man en vraag ik me af of Baudet het antwoord is op zijn wens.

Nu de verkiezingen nabij zijn, betrap ik mezelf erop dat ik onbewust om me heen kijk en op zoek ga naar die rechtse stemmers. Zouden mijn burens, kennissen of collega's die rechtse stemmers zijn? De cijfers liegen er niet om, rechts rukt verder op. Dat beangstigt me.

Ik ga zeker stemmen, alleen kies ik deze keer niet voor de partij die me het best vertegenwoordigt, maar voor de partij die mij het minste schade toebrengt.

Halima Özen

HAGAR ROIJACKERS: GOEDE AANPASSINGEN VAN HET CONCEPT-PROGRAMMA MET AL DEZE AANGENOMEN AMENDEMENTEN